

Världshälsoorganisationen WHO 75 år

Text: Saara Ketola

specialist i ortopedi och traumatologi, sakkunnigläkare inom ledproteskirurgi,
biträdande överläkare, patientsäkerhetsdirektör, Ledprotesjukhuset Coxa

**Världshälsodagen den 7 april 2023 var
Världshälsoorganisationen WHO:s födelsedag.
Organisationen har bedrivit hälsofrämjande arbete redan
i 70 års tid. WHO har alltid velat betjäna i synnerhet
utsatta grupper, för att var och en i världen ska ha en trygg
möjlighet till hälsa och välbefinnande.**

30

NO HARM | En tidning om klient- och patientsäkerhet 1/2023

WHO kämpar fortfarande mot infektionssjukdomar, undernäring, druckningsolyckor, felmedicinering och ojämlig tillgång till vård. I arbetet ingår också de förödande hälsokonsekvenserna av krig och naturkatastrofer. WHO arbetar också för de människor som dör i förtid på grund av hjärt- och kärlsjukdomar, cancer, diabetes, lungsjukdomar eller mentala problem, eftersom de inte har haft tillgång till adekvat vård eller förebyggande åtgärder.

Implementeringen av den globala patientsäkerhetsstrategin 2021-2030 pågår

Genomförandet går från smått till stort: från patienter och familjer till internationella medaktörer samt från teknisk vägledning till akademiska mål.

Lagstiftarna och cheferna inom hälso- och sjukvården har en mycket viktig roll vid genomförandet av patientsäkerhetsstrategin och överföringen av visionen via personalen till patienterna.

WHO betonar:

- Aktivt ledarskap på alla nivåer och alla enheter inom social- och hälsovården
- det behövs verktyg, data om ekonomi och effektivitet samt fungerande patientsäkerhetsmätare
- Patientsäkerhetskultur och ett tänkesätt där man identifierar och förebygger risker som kan undvikas och lindrar konsekvenserna av dem
 - fördelar med ny teknologi
- Patientsäkerhetsutbildning och forskning inom alla vårdsektorer
- Lärdom av negativa händelser. Man kan lära sig också av andra personer och andra branscher.
 - bl.a. på NHS nätplattform kan man dela med sig av negativa händelser som andra kan lära sig något av.

I England har NHS (National Health Service) redan kommit långt i sina förberedelser. Där har man uppdaterat referensramarna bl.a. för hanteringen av allvarliga negativa händelser, för säkerhetskulturen och för patienternas delaktighet.

NHS betonar den muntliga kommunikationens betydelse

Om den skriftliga eller muntliga överföringen av information misslyckas, kan det till och med leda till en allvarlig negativ händelse. NHS har fäst särskild vikt vid den muntliga kommunikationen: vid klient- och patientkontakter och inom personalen.

Muntlig kommunikation handlar inte enbart om informationsöverföring utan det är fråga om en situationsberoende och dynamisk social kontakt. Det handlar både om att informera och om att lyssna. När kommunikationen lyckas överförs informationen begripligt och exakt.

Viktigt att tänka på:

- fokus på rätt saker
- information vid rätt tidpunkt
- trivsamt miljö, integritet
- tidsanvändning, ingen brådska
- inga störningsmoment eller avbrott
- respekt, förtroende, ärlighet
- röstläge och kroppsspråk, känslor, attityd
- lämplig framställning i varje situation
 - åhöraren kan tolka ord, slang eller förkortningar på ett annat sätt än talaren
- specialgrupper
 - barn, dålig språkkunskap, nedsatt hörsel, koncentrationssvårigheter eller kognitiva problem.

Mångfald

Det 75-åriga WHO betonar inbördes respekt och mångfald. Organisationen håller fast vid den här principen i sina egna utnämningar och sin personal. Könsidentitet, sexuell läggning, språk, etnisk bakgrund, civilstånd eller religion får inte påverka valen. ○

Mer att läsa:

[On the road to 2025 \(who.int\)](https://www.who.int/)

[Global Patient Safety Action Plan 2021–2030](https://www.who.int/news-room/events/default-calendar/policy-makers-forum-patient-safety-implementation)

<https://www.who.int/news-room/events/default-calendar/policy-makers-forum-patient-safety-implementation>

[NHS England » Patient safety](https://www.nhs.uk/patient-safety/)

[Learn from patient safety events \(learn-from-patient-safety-events.nhs.uk\)](https://www.nhs.uk/learn-from-patient-safety-events/)

[Consensus statement: Role of policy-makers and health care leaders in implementation of the Global Patient Safety Action Plan 2021–2030.](https://www.who.int/initiatives/global-patient-safety-collaborative)

<https://www.who.int/initiatives/global-patient-safety-collaborative>

#HealthForAll #WHO75

”Lagstiftarna och cheferna inom hälso- och sjukvården har en mycket viktig roll vid genomförandet av patientsäkerhetsstrategin och överföringen av visionen via personalen till patienterna.”